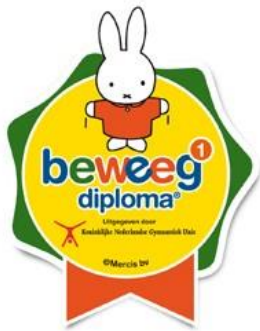

Specifiek werkplan

Locatie De Tovertuin

Kindcentrum De Tovertuin
Albertine Agnesstraat 30
2316 EV Leiden
071-8200386
LRK 874600832

Inleiding

Voor u ligt het specifieke werkplan van locatie De Tovertuin. Het werkplan bestaat uit 3 onderdelen:

- Een omschrijving van de locatie
- Een deel waarin pedagogische elementen uit het pedagogisch beleidsplan van FloreoKids locatie specifiek worden uitgewerkt
- Een deel waarin de jaardoelstellingen van de locatie staan omschreven

Omschrijving van de locatie

Sinds februari 2014 heeft kinderdagverblijf De Tovertuin haar deuren in Leiden geopend.

Het kindcentrum bevindt zich in Leiden Noord, vlak aan de Willem de Zwijgerlaan, direct achter zorgcentrum Overrhyn.

De locatie heeft twee groepsruimtes, een ruime centrale speelhal met keuken, twee slaapkamers, een badkamer en een mooi groot speelplein (met o.a. een moestuin, klimhuis en een voelpad).

De Rupsen en de Vlinders werken veel met elkaar samen. Zo wordt er s' morgens en aan het eind van de dag gezamenlijk opgestart en afgesloten.

Bij binnenkomst wordt u door ons ontvangen in de open en sfeervolle speelhal en staat er altijd een kopje koffie/thee klaar.

Elke dag is er een leeftijdsgericht programma dat de kinderen in hun (taal)ontwikkeling stimuleert.

Daarnaast is het bewegen een belangrijk onderdeel van het activiteitenprogramma. De Tovertuin is de eerste opvanglocatie in Leiden en Leiderdorp met een 'Beweegdiploma' (sinds januari 2016).

De oudste peuters gaan regelmatig op bezoek bij de ouders van Zorgcentrum Overrhyn, er wordt samen gewerkt met de scholen in Het Gebouw en met JES Rijnland. Voor JES Rijnland biedt De Tovertuin op vaste ochtenden, gedurende periodes van 20 weken, opvang aan voor kinderen van ouders die naar school gaan. Elke schooljaar worden er opnieuw afspraken gemaakt.

FloreoKids is en wordt een talentbedrijf.

Niet alleen medewerkers hebben talenten, maar ook elke locatie heeft haar eigen talent.

Het talent van de locatie vatten we samen in één woord. Dat is waar de locatie voor staat.

Het talent van De Tovertuin is *'respecteren'*. Iedereen is welkom bij De Tovertuin en dat willen wij met elkaar uitstralen.

De groepen

De Tovertuin heeft twee groepen: de Rupsen en de Vlinders. De Rupsen is een verticale groep waar kinderen van nul tot vier jaar worden opgevangen. De Vlinders is een peutergroep waar kinderen van twee tot vier jaar een halve of hele dag kunnen komen spelen.

De medewerkers

Het team van De Tovertuin staat onder leiding van Saskia Schouten. Zij is bereikbaar op telefoonnummer: 06-51941999 en saskia.schouten@floreokids.nl.

Aan een baby (0-1 jaar) worden twee vaste pedagogisch medewerkers toegewezen. Op de dagen dat het kind komt, is altijd minimaal één van deze twee pedagogisch medewerkers werkzaam. Naast het vaste gezicht kunnen andere pedagogisch medewerkers worden ingezet. Eén van deze vaste gezichten is meestal ook de mentor van het kind. Ouders worden bij start van de opvang op de hoogte gebracht wie de vaste gezichten voor het kind zijn. Uitzonderingen op de vaste gezichten eis zijn situaties waarin één van de twee vaste gezichten ziek is of vakantie heeft. Dan zal zoveel mogelijk een vaste invalkracht worden ingezet. Daarnaast zijn er kinderen die tijdelijk, met toestemming van de ouders, meer dan één vaste stamgroep hebben. Op iedere stamgroep wordt de vaste gezichten eis geborgd.

Een kind met meer dan één stamgroep heeft dus meer dan 2 vaste gezichten in totaal.
Op het memobord in de centrale hal en in het ouderportaal vindt u een overzicht van alle medewerkers.

Openingstijden en dienst aanbod

De Tovertuin is open van 7.30 uur tot 18.30 uur. Wij bieden hele dagopvang, waarbij u kunt kiezen voor 10 uur (van 8.00-18.00 uur) of 11 uur (van 7.30-18.30 uur) opvang. Voor peuters is er ook de mogelijkheid om halve dagen te komen, van 8.00 tot 13.00 uur.

Alle kinderen, ongeacht de contractvorm, krijgen tussen de middag een warme maaltijd aangeboden.

Op vijf dagen van de week variëren we met de volgende vegetarische gerechten; soep, pasta, stampot, rijstgerecht en aardappels, groente en vleesvervanger.

Pedagogiek op de Tovertuin

In ons pedagogisch beleidsplan omschrijven wij onze visie op pedagogiek en hoe we deze visie vertalen naar handelen op de werkvloer. In het pedagogisch beleid staat vooral beschreven *waarom* we dit zo doen. In dit werkplan benoemen we *hoe* dit handen en voeten krijgt op De Tovertuin. *De paragraafnummers komen overeen met die van het pedagogisch beleidsplan.*

1. Het kind

1.1. Wennen op De Tovertuin

Voor het kind is het fijn om langzaam te wennen en kennis te maken met de sfeer op het kindercentrum. Tijdens de eerste weken is er de mogelijkheid om een dag op te splitsen in twee halve dagen. Dit is mogelijk wanneer de kind bezetting het toelaat. De pm-er biedt aan de ouder aan om de eerste keer even te blijven. Gedurende de dag houdt een pm-er (de mentor) van het kind extra in de gaten. De pm-er blijft dicht bij het kind en begeleidt het kind bij het ontdekken van de groep. Elk kind heeft een eigen mandje waar de persoonlijke spullen in gaan. De pm-er maakt een foto van het kind en zet deze op het ouderportal. Regelmatig worden er foto's gemaakt tijdens activiteiten en/of van speelmomenten. Minimaal één keer per maand plaatst de pm-er een foto met een berichtje op het ouderportal, zodat u als ouder 'mee kan kijken'.

Bij het ophalen bespreekt de pm-er met de ouder hoe het gegaan is en besteedt wat extra aandacht aan deze overdracht.

1.2. Dagprogramma

Wij bieden een dagprogramma aan waarin ruimte is voor individuele verschillen. Binnen het dagprogramma zorgen we voor gezelligheid, gezamenlijkheid en voor een dagritme dat regelmaat en vastigheid geeft.

De mate waarin kinderen een individueel dagritme moeten kunnen volgen of houvast vinden in het ritme van de groep, verschilt sterk per leeftijd. Bij baby's sluiten we zoveel mogelijk aan op het ritme van thuis. Pm-ers maken een verbinding tussen wat de baby thuis gewend is en de mogelijkheden van de groep. Vanaf ongeveer 2 jaar zijn de meeste kinderen in staat zich aan te passen aan het dagritme van de groep. Pm-ers gaan soepel om met het dagritme. Kinderen mogen tijdens het vrij spel even wegdromen of in slaap vallen op de bank als ze moe zijn. Kinderen krijgen de tijd om bij overgangen even hun spel af te maken.

Zie hieronder ons dagritme:

Tijd	Activiteit
07.30-09.30	Kinderen worden door de ouders gebracht en opgevangen in de speelhal. Er is tijd voor een overdrachtsgesprek (zowel vanuit pm-er als ouders).
8.00	Kinderen van de peuteropvang, die halve dagen komen, worden gebracht
09.30	Kinderen gaan naar hun eigen groep.
09.30-10.00	De Rupsen gaan aan tafel en/of in de kring om liedjes te zingen. De Vlinders gaan eerst in de kring en dan aan tafel. Daarna wordt er op beide groepen fruit gegeten en gedronken.
10.00	De kinderen worden verschoond of gaan begeleid naar de wc.
10.00-11.15	Er is tijd voor activiteiten zoals voorlezen, knutselen, zingen en puzzelen. Kinderen kunnen ook vrij (buiten) spelen. Een aantal keren in de week gymmen de kinderen (2 – 4 jarigen)
11.15-12.15	De kinderen gaan hun handen wassen en gebruiken samen met de pedagogisch medewerkers de warme maaltijd.

12.15-12.30	De kinderen worden verschoond of gaan begeleid naar de wc. Hierna is het tijd om de kinderen uit te kleden en naar bed te gaan.
12.30-13.00	De kinderen van de halve dag opvang worden door ouders/verzorgers opgehaald. Tot 12.50 uur krijgt u nog een uitgebreide overdracht.
12.30-15.00	De kinderen die slapen, worden naar bed gebracht. De andere kinderen rusten op de groep tot 13.00 uur en gaan daarna spelen in de hal tot ongeveer 14.30 uur.
15.00-15.15	De kinderen komen uit bed/worden verschoond en aangekleed.
15.15-15.45	De kinderen gaan terug naar de eigen groep. Ze eten daar een cracker en wat rauwkost en drinken water.
15.45-17.15	Er is tijd voor activiteiten zoals voorlezen, knutselen, zingen en puzzelen. Kinderen kunnen ook vrij (buiten) spelen. Een aantal keren in de week gymmen de kinderen (2 – 4 jarigen)
17.15-17.30	De kinderen bieden wij een cracker of soepstengel aan.
17.30-18.30	Alle kinderen worden bij de Rupsen opgevangen, tot dat zij door de ouders/verzorgers worden opgehaald.

De kinderen die te jong zijn om met het dagritme mee te kunnen doen, houden hun eigen ritme van thuis aan. De pm-ers stemmen regelmatig af over het volgen van het dagritme. De kinderen die een halve dag contract hebben volgen bovenstaand schema tot 13.00 uur.

Slapen in een babyhuisje - *'Kinderen die buiten slapen, slapen meestal langer en dieper'*.

Passend in de werkwijze en (verder te ontwikkelen) visie van De Tovertuin (buiten en natuur) willen we ouders met kinderen in de leeftijd tot 1/1,5 jaar de mogelijkheid bieden hun kind buiten in een babyhuisje laten slapen. We huren hiervoor een babyhuisje.

Elke ouder van een kind tot 1/1,5 jaar wordt persoonlijk door de pm-er gevraagd hiervan gebruik te willen maken. Het kind wordt alleen met schriftelijke toestemming van de ouder (afsprakenformulier bij kind gegevens) in het slaaphuisje te slapen gelegd.

Taal stimulering

De medewerkers bij de Tovertuin werken met het VAT principe in de gesprekjes die ze met de kinderen voeren. Er wordt meer taal *gebracht* naar kinderen en er worden *effectieve vragen* gesteld.

V = volgen: Vragen die je aan het kind stelt gaan in op waar het kind op dat moment interesse heeft.

A = afwachten: de medewerker wacht na een vraag (10 tellen)

T = toevoegen: de medewerker voorziet het kind van informatie

Door op deze manier te werken kunnen de pm-ers al in een vroeg stadium taalachterstanden signaleren en kinderen extra stimuleren in de taalontwikkeling.

1.3. Kinderparticipatie

Kinderparticipatie betekent dat kinderen een stem hebben in allerlei zaken die hen direct aangaan: het programma, de inrichting, de groepsregels, het eten. Kinderen tot 4 jaar stimuleren we om hun mening te uiten en hun voorkeuren te geven. De pm-ers luisteren naar wat kinderen willen en stellen hier hun activiteiten en handelen op af.

Op De Tovertuin gaan we op de volgende manier om met kinderparticipatie:

Tijdens het eten en drinken mogen de kinderen zelf kiezen wat zij op hun cracker willen. Tijdens vrij spel vragen wij de kinderen wat zij graag willen doen. Bij het aanbieden van activiteiten hebben de kinderen een vrije keuze om wel/niet mee te doen. Ook bij het aanschaffen van nieuw speelgoed op

de groep betrekken wij de kinderen bij de keuze van het speelgoed. In de vorm van een kringgesprek praten we over het speelgoed en laten we kinderen kijken in een boek waaruit wij bestellen.

1.4. Sensomotoriek

Bewegen is de basis van alles wat een kind gaat leren. Vanaf zijn prille begin beweegt het kind en doet het ervaring op over zichzelf en de wereld om zich heen. Dit ervaren en bewegen noemen we de sensomotorische ontwikkeling. Senso is zintuiglijk en motoriek is motorisch.

Vooraf in het eerste levensjaar van een kind wordt er veel ervaring opgedaan in dit ontwikkelingsgebied. Het is van groot belang dat een kind de fasen in de sensomotorische ontwikkeling goed doorloopt omdat het de basis legt voor zijn verdere ontwikkeling.

Ook het gebruiken van de zintuigen, het opdoen van vele interessante ervaringen en het opbouwen van mooie herinneringen hebben daarin een grote plaats.

Zo wordt spelen met kinderen niet alleen plezier maar ook een boeiende ondersteuning voor de rest van hun leven. In onderstaande onderwerpen beschrijven wij hoe wij hiermee omgaan.

Indeling van de ruimte

Op De Tovertuin hebben wij bewust gekozen voor rustige kleuren in de hal en op de groepen en werkjes hangen wij zoveel mogelijk aan een kant van het lokaal. Op de groepen werken we met verschillende hoeken, zoals: een 'huishoek', bouwhoek, leeshoek en een ontdektafel waar kinderen staande spelen. Op de verticale groep is een aparte hoek voor de baby's ingericht. Het indelen in hoeken doen wij om kinderen niet te overprikkelen.

Balans rust/spel

De spelmomenten worden afgewisseld met rustmomenten. We laten de kinderen zelf naar de wc-tjes gaan. Ze mogen daarna zelf kiezen (bedoeld als rust momentje) dan kan zij iets waarmee zij willen spelen of dat zij een boekje willen lezen. Na het middageten, vlak voor de kinderen naar bed gaan om te slapen, creëren we weer een rustmoment.

Kinderen die tussen de middag niet meer slapen hebben ook een even rustmoment. Tijdens dit moment is het stil op de groep en zijn er kussens en dekens beschikbaar om even lekker te liggen en niets te doen. We laten kinderen zelf kiezen waar ze het rustmoment willen hebben in de slaapkamer of op de groep. Door te rusten hebben kinderen de tijd om prikkels te verwerken en zo hun ervaringen en kennis op te slaan. Het resultaat is duidelijk zichtbaar: kinderen zoeken zelf actief de rust op en zijn aanmerkelijk energiever en vrolijker in de middag. Ook tijdens het buitenspelen creëren wij een aantal rustmomenten. De kinderen kunnen spelen of op een rustig plekje even zitten en wat drinken.

Beweging en 'Nijntje beweegdiploma'

Wij laten kinderen zoveel mogelijk bewegen, binnen en buiten. Tijdens het bewegen stimuleren we de verschillende reacties (automatische bewegingen) bij een kind. Een kind moet gelegenheid krijgen deze reacties steeds te verfijnen. Op deze wijze leert het kind op zijn lichaam te vertrouwen. De leidsters zitten samen bij de kinderen op de grond en stimuleren zo het kruipen, rollen, buikligging door spel. In de hal worden baby's regelmatig in de grond box neergelegd, waar zij op hun buik/rug kunnen spelen. Hierdoor leren zij hun hoofd op te tillen en zichzelf op de armen te ondersteunen. Op deze manier leren kinderen zichzelf op te vangen met de handen wanneer het valt. Naast het buitenspelen bieden wij de kinderen ook binnen de ruimte om zich even lekker te kunnen bewegen door bijvoorbeeld te dansen op muziek.

Het 'Nijntje beweegdiploma'

De kinderen van twee t/m vier jaar Tovertuin gymmen twee keer in de week en kunnen bij De Tovertuin het Nijntje beweegdiploma 1 halen. De Tovertuin is de eerste opvanglocatie in Leiden en Leiderdorp met een 'Beweegdiploma' (januari 2016).

Het Beweegdiploma is een beweegprogramma voor kinderen tussen 2 – 6 jaar. Er wordt onderscheid gemaakt in Beweegdiploma 1 (2 – 4 jaar) en Beweegdiploma 2 (4 – 6 jaar).

Het doel van het Beweegdiploma is om de motorische vaardigheden van de kinderen te verbeteren. En dit heeft uiteindelijk een positief effect op de cognitieve en sociale gesteldheid van het kind. Op een hele speelse wijze wordt er aandacht besteed aan de basisbeginselen van bewegen. Dit wordt gedaan door middel van negentien beweegthema's. Hierbij kan je denken aan rollen, huppelen, gooien, vangen, kruipen, hinkelen, springen, klauteren, en balanceren.

Deze basisbeginselen zijn uiteindelijk erg belangrijk voor ontwikkeling van het kind en is ook de basis voor alle andere sporten die kinderen in de toekomst wellicht gaan beoefenen.

Aan het eind van de beweeglessen wordt er een uitreiking van het Beweegdiploma georganiseerd. De kinderen kunnen aan de ouders laten zien wat ze o.a. geleerd hebben en aansluitend krijgen ze het Beweegdiploma.

De Tovertuin werkt samen met Gymnastiekvereniging (C.G.V.) Jahn in Leiden. Jahn leent materialen aan De Tovertuin en is betrokken bij de uitvoering (toetsing of de beweeglessen op de juiste wijze gegeven werden) en de uitreiking van het beweegdiploma.

Elk half jaar start er een weer een nieuwe serie beweeglessen bij De Tovertuin voor de nieuwe kinderen die instromen en de kinderen die het beweegdiploma al hebben behaald blijven zo hun geleerde aardigheden oefenen. Van augustus tot december loopt er een serie beweeglessen en van januari tot juni.

Activiteiten

Wij ondernemen veel verschillende activiteiten. We stimuleren de zintuiglijke ontwikkeling door de kinderen meer te laten ervaren d.m.v. activiteiten op het gebied van voelen, proeven, horen en zien. Voorbeelden van zintuiglijke activiteiten zijn:

Voelen: scheerschuur, vingerverf, lijm, scheuren, zand en meel e.d.

Proeven: pasta en rijst soorten, soepen (ook het voelen van deze substanties) en hapjes uit de verschillende culturen. Tijdens het crackermoment worden er hartige hapjes aangeboden, zoals paprika, wortel en komkommer.

Horen: muziek van verschillende culturen laten horen en klassieke muziek. Zelf muziek maken door het bespelen van instrumentjes.

Zien: met pictogrammen werken, picto-plaatjes benoemen, PUK praatplaten gebruiken met de bijbehorende themaboekjes en knutselwerkjes.

Veel activiteiten vinden op de grond plaats. De activiteiten passen wij aan op de leeftijd van de kinderen. Voor de oudste kinderen bieden wij ook 3+ activiteiten aan gericht op alle ontwikkelingsgebieden van de kinderen. Buiten doen wij activiteiten zoals: fietsen, glijden, klimmen, balspellen, stoepkrijten, bellenblazen, rensellen en klimmen.

Regelmatig doen wij, zowel binnen of buiten bewegingsspelletjes voor *alle* leeftijden. Dit vinden wij belangrijk, zodat de kinderen de ruimte hebben om hun energie kwijt te kunnen en motorisch vaardiger worden.

Knutselen

Natuurlijk is het voor ouders leuk om aan het eind van de dag een leuk "werkje" van hun kind te zien wat ze die dag gemaakt hebben. Het gaat om het plezier tijdens het knutselen en niet om het eindresultaat. Wij maken van het proces foto's met de iPad waarmee wij deze knutselmomenten

vastleggen, zodat ouders/verzorgers kunnen zien wat de kinderen hebben gedaan.

Werkjes worden afgewisseld met groepsknutselactiviteiten. Deze stemmen wij af op verschillende thema's. De lijst met de thema's hangt op het grote whiteboard in de gang.

Op De Tovertuin gebruiken we geregeld materialen zoals klei, zand, water, verf, stof en papier. Het zorgt voor het stimuleren van de zintuigen. De kinderen vinden het leuk om verf of scheerschuim op tafel te mogen uitsmeren. We gebruiken zoveel mogelijk grote vellen papier, dikke potloden en kwasten, zodat jonge kinderen met grote bewegingen kunnen verven of tekenen. Kinderen vinden het heerlijk om kranten of papier te verscheuren (kinderen tot 4 jaar bewegen voornamelijk uit hun schouder en arm met tekenen, nog niet vanuit de pols). Ook buiten gaat iedere dag de zandbak open.

Voeding

Wanneer wij met de kinderen aan tafel zitten om te eten en te drinken willen we hier zoveel mogelijk een gezellig en sociaal moment van maken. Wij maken van het eten geen strijd, maar stimuleren de kinderen hier wel in. De pedagogisch medewerkers eten zelf mee om de kinderen het juiste voorbeeld te geven. Wij willen dat kinderen het eten en drinken associëren met iets positiefs en gezelligs.

Baby's geven wij al vlot kleine stukjes (zacht) fruit in plaats van gepureerd fruit om zo de smaak- en kaakspierontwikkeling te stimuleren. Bij de fruithap bieden wij baby's één soort fruit aan om de smaakontwikkeling te bevorderen. Uiteraard altijd na afstemming met de ouders. De oudere kinderen krijgen drie soorten fruit aangeboden. Tijdens de warme maaltijd laten wij de kinderen met een vork/lepel en soms met de handen eten. Met de handen eten stimuleert het voelen, 'zintuiglijke aspect'.

2. Veiligheid

Veiligheid is bij ons een belangrijk onderdeel. Als kinderen zich niet veilig voelen zullen zij zich minder goed ontwikkelen. Daarom creëren wij een veilige leefomgeving voor kinderen. Ook voor de medewerkers is een veilig gevoel belangrijk zodat zij hun werk goed kunnen uitvoeren.

2.1. Vierogen principe

Wij borgen de veiligheid van de kinderen op vele manieren. Eén manier is het handhaven van het vierogen principe. Dit principe zegt dat iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren op de groep, wanneer een PM-er alleen op de groep staat.

Gedurende de dag zijn er meerdere pedagogisch medewerkers en is onze leidinggevende regelmatig in het gebouw aanwezig. Op sommige momenten is er één medewerker in het pand: op maandag t/m donderdag de ochtenden van 07.30 tot 08.00 uur, op maandag, donderdag en woensdag van 18.00-18.30 uur en op vrijdag van 7.30-8.30 en van 17.30-18.30 uur is er één medewerker aanwezig. Hieronder geven wij aan hoe wij de veiligheid borgen:

- Aan het begin en eind van de dag voegen wij de groepen samen en zijn we met elkaar in de speelhal. Aan de randen van de dag zijn er minder kinderen op de groepen, waardoor het mogelijk is alle kinderen in de speelhal op te vangen en zo te voorkomen dat pm-ers alleen op de groep staan. Tijdens breng- en haalmomenten zijn er ook ouders in het pand.
- Wij hebben stagiaires in dienst. Deze medewerkers in opleiding worden boventallig ingezet op de groepen en werken als extra paar ogen.
- Het locatiehoofd is volledig uit geroosterd van groepswork en verdeelt haar contracturen over de locaties waar zij verantwoordelijk voor is. Op deze manier is zij ook een extra paar ogen.
- Om transparantie op de locaties te bevorderen, beplakken wij deuren met glas en ramen niet
- Wij stimuleren een open, professioneel werkklimaat waarbij de drempel om elkaar op bepaalde gedragingen aan te spreken zo laag mogelijk is. Leidinggevend stimuleren dit bij de teams

tijdens overleggen en in de wandelgangen.

2.2. Drie-uurs regeling

Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang (KDV en BSO in de vakantie en vrije dagen), kan worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio gedurende maximaal drie uur per dag. Op de buitenschoolse opvang mogen er voor en na schooltijd en op vrije middagen maximaal **een half uur** per dag minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Die uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. Er kunnen tijdens die uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voorwaarde is dat minimaal de helft van het op grond van de beroepskracht-kindratio vereiste aantal medewerkers wordt ingezet. De uren voor de afwijkende inzet kunnen op de dagen van de week verschillen, maar zijn wel iedere week hetzelfde.

De afwijkende uren voor Kindcentrum De Tovertuin zijn als volgt:

Tijdens de pauze, welke over het algemeen tussen 12.30 – 14.30 uur plaats vindt, is er één pm-er op de groep en wijken we af van de BKR. Aan het begin van de dag (tussen 7.30 en 8.00/8.30 uur) en aan het eind van de dag (tussen 17.30 en 18.30 uur) wijken we op sommige moment van de BKR af, maar totaal blijven we elke dag binnen de totaal toegestane drie uur (inclusief pauze tijd).

Op de dagen dat er met totaal 3 pm-ers voor twee groepen wordt gewerkt (maandag en woensdag) wordt er om de beurt pauze gehouden, waardoor de drie-uur volledig is ingezet en er aan het begin en eind van de dag geen overschrijding van de BKR mag zijn.

2.3. Achterwacht

Wanneer er slechts één pm-er aanwezig is op het kindercentrum en het kind aantal niet wordt overschreden, dan gebruiken wij onze achterwachtregering. Deze regeling houdt in dat in geval van calamiteiten er een achterwacht beschikbaar is die binnen 15 minuten in het kindercentrum aanwezig kan zijn en tijdens de openingstijden van het kindercentrum te bereiken is.

Wanneer een pm-er iemand nodig heeft op locatie i.v.m. een calamiteit belt zij het locatiehoofd, het vervangend locatiehoofd of de manager bedrijfsvoering

2.4. Locatie specifieke risico's op het gebied van veiligheid & gezondheid

In het veiligheids- en gezondheidsbeleid van FloreoKids (paragraaf 2.1.9. van het kwaliteitshandboek) staan de organisatiebrede risico's geïnventariseerd op gebied van veiligheid, gezondheid en brandveiligheid. Sommige grote risico's zijn locatiespecifiek. De locatiespecifieke risico's zijn door de pedagogisch medewerkers zelf geïnventariseerd. Dit is gebeurd door met de medewerkers te praten over het verschil tussen grote risico's waar regels en afspraken voor nodig zijn en kleine risico's waarbij de medewerker een belangrijke rol speelt om een kind hier in dagelijks handelen mee om te leren gaan.

De organisatiebrede en locatiespecifieke grote risico's (met grote gevolgen) zijn opgenomen in onze risicomonitors. Deze monitors worden 3 keer per jaar uitgevoerd op de locatie. De pm-ers en het locatiehoofd beoordelen dan of de gestelde maatregelen op de juiste manier worden uitgevoerd en of ze hun doel bereiken. Wanneer nodig worden de maatregelen bijgesteld.

Wij aanvaarden op locatie risico's met kleine gevolgen (bijvoorbeeld struikelen over speelgoed, van een zandbakrand afbuitelen, buiten van een fietsje vallen door kleine oneffenheden op de grond) en leren kinderen hier op een juiste manier mee om te gaan. Het zit geborgd in de dagelijkse omgang met kinderen. Dit onderwerp is een vast agendapunt tijdens de groepsoverleggen.

2.5. Veiligheidsregels op de groepen en buiten

- Alert zijn bij het sluiten van deuren dat kinderen niet met de vingers er tussen komen.
- Geen thee op tafel zetten, maar altijd hoog.

- Defect buitenmateriaal direct vervangen of laten repareren.
- Oneffenheden aan de omheining waar kinderen zich aan kunnen bezeren, laten repareren.
- Iedere dag voor aanvang van de opvang, de buitenruimte controleren op zwerfvuil.
- Schoonmaakmiddelen altijd hoog of achter slot opbergen.
- Natte vloeren direct aandweilen (bijvoorbeeld bij de wasbakken)
- Alert zijn dat kinderen niet bij de hete kraan komen bij verschoonplek.
- Ouders en kinderen aanspreken als zij de deur niet goed sluiten.
- Tassen pedagogisch medewerkers altijd afgesloten en hoog opruimen.
- Sigaretten (i.v.t.) in afgesloten tas pedagogisch medewerkers en hoog opruimen.
- Kinderen mogen alleen in de keuken onder toezicht van een pedagogisch medewerker.
- (Oudere) Kinderen alleen kraan in keuken laten gebruiken onder toezicht.
- Messen buiten bereik van kinderen opbergen.
- Plastic zakken buiten bereik van kinderen opbergen.
- Continu toezicht houden op kookplaat of deur sluiten.
- De kraan in de keuken of sanitair ruimte, alleen gebruiken onder toezicht
- Kinderwagens de kant plaats, waar ze doorgang niet blokkeren. Ouders hier ook op wijzen.
- Kinderwagens met daarin (slappende) kinderen moeten onder continu toezicht staan.
- Kinderen op afstand van de commode laten spelen.
- Kinderen vasthouden als je de commode in hoogte verstelt. Altijd de commode afschermen met je lijf als kind op erop ligt
- Schoonmaakmiddelen, lotion, alcohol etc. buiten bereik van de kinderen opbergen.
- Geen kleine voorwerpen binnen bereik van kinderen op de commode leggen.
- Kinderen boven de 2 jaar slapen altijd onder.
- Hek bedjes altijd goed sluiten.
- Koordjes altijd hoog oprollen en knopen zodat kinderen er niet bij kunnen
- Regelmatig toezicht in de slaapkamer.
- Iedereen is bekend met de risicofactoren bij wiegendood, kennen en werken volgens het protocol.
- Alert op zijn op hoofdstoten bij het in- en uit bed halen van de kinderen.
- Kinderen slapen in een slaapzak of onder een laag opgemaakt dekentje.
- Opletten bij openen van een deur.
- Kinderen altijd optillen onder de armen of lijf.
- Geen spullen opslaan in de slaapkamer.
- Geen groot/hoog speelgoed in de box en toezicht houden op kind in de box.
- Kinderen in kinderstoel vastzetten met een tuigje.
- Kinderstoel zo zetten dat kind zich niet kan afzetten tegen de tafel.
- Spelen met klein materiaal alleen onder begeleiding.
- Speen altijd controleren voor gebruik. Kapotte speen direct vervangen.
- Kinderen zoveel mogelijk uit de loop met materiaal laten spelen. Enig aanvaardbaar risico. Kinderen moeten kunnen spelen.
- Koordjes van kleding wegwerken (naar binnen stoppen, strikken)
- Kinderen eten altijd onder begeleiding/in nabijheid van pedagogisch medewerker
- Hout materiaal buiten regelmatig controleren op splinters en indien aanwezig laten verwijderen.
- Kinderen goed insmeren als de zon schijnt en/of uit de zon houden
- Kinderen niet toelaten in toilet volwassenen.
- Geen kleine voorwerpen binnen bereik van kinderen op de commode leggen
- Voedingsmiddelen gescheiden van giftige stoffen opbergen.

- Kunstkerstbomen met brandvertragende spray behandelen (december).
- Gordijnen met brandvertragende spray behandelen.
- Dagelijks slaapkamer minimaal 15 minuten ventileren bij aanvang dienst en na gebruik.

Specifieke afspraken gebruik slaaphuisje

Bij harde regen en/of onweer of als de personele bezetting hiervoor geen ruimte biedt, wordt het slaaphuisje niet gebruikt.

- Er is altijd een Pm-er in de groepsruimte aanwezig als er een kind in het slaaphuisje ligt (tijdens begin/eind van de dag en tijdens pauze wanneer de kinderen in de speelhal verblijven wordt het huisje **niet** gebruikt).
- Kinderen tot 1/1,5 jaar mogen in het slaaphuisje slapen – **alleen met toestemming** van de ouder genoteerd op het afsprakenformulier voorzien van datum en handtekening.
- In verband met de veiligheid wordt er een extra (hang)slot bevestigd aan het baby-huisje. In het ontruimingsplan wordt beschreven waar het sleuteltje wordt bewaard.
- Het huisje wordt in de schaduw gezet. Er is vanuit het binnen raam altijd “toezicht” en er wordt een babyfoon gebruikt (als de buitendeur en/of raam van de groep dicht is).

3. Activiteitenbeleid

3.1. Thematisch werken

Op de locatie werken wij het hele jaar rondom verschillende thema's. Deze thema's sluiten aan op de seizoenen en feestdagen. Er wordt niet alleen geknutseld op basis van een thema, maar ook laten wij het thema terugkomen in muziek, dans, voorlezen en gesprekjes. In de hal hebben wij een thematafel. Die richten wij in naar het thema wat we op dat moment hebben.

3.2. Uk en Puk

Uk & Puk is een vve programma die wij gebruiken op kindercentra. Op onze kinderdagverblijven en peuteropvang gebruiken we Uk & Puk als aanvulling op de activiteiten die we bieden aan de kinderen van 0-4 jaar. Uk en puk is geschikt voor meertalige groepen met kinderen, het biedt alle kinderen uitdagende, speelse activiteiten waarmee ze actief en zelf ontdekkend bezig kunnen zijn.

Uk en puk kent een onderverdeling in 3 leeftijdsgroepen:

- baby's 0 - 1,5 jaar
- dreumesen 1,5 - 2,5 jaar
- peuters 2,5 - 4 jaar

De leeftjdsindeling geeft een richtlijn voor welke kinderen bepaalde activiteiten geschikt zijn. Pm-ers springen hierop in. Uk en puk bevat tien thema's, met de activiteiten werken we aan:

- spraak- en taalontwikkeling
- sociaal- emotionele ontwikkeling
- motorische en zintuigelijke ontwikkeling
- rekenprikkel en ontluikende rekenvaardigheid

De knuffel Puk staat hierbij centraal. Zo gaat Puk ook mee in de kring en aan tafel. Door Puk mee te laten doen, is het voor sommige kinderen makkelijker om zich te uiten. Ook komt Puk terug in ons dagritme. Op de groep hangen dagritme kaarten waarop Puk laat zien wat we in welke volgorde gaan doen. Zo weten de kinderen wat zij kunnen verwachten.

3.3. 3+ activiteiten

Met de oudste kinderen gaan wij eens in de zes weken naar zorgcentrum Overrhyn. Hier bezoeken wij

de opa's en oma's en hebben de kinderen de mogelijkheid om samen met hen iets creatiefs te doen of lekker te bewegen op muziek.

Ook op de groep nemen wij de kinderen vanaf drie jaar apart en bieden wij extra activiteiten aan die meer uitdaging bieden.

3.4. Voorbeelden van beweegspellen, knutselen, dans & muziek

Rondom verschillende thema's bieden wij afwisselende activiteiten aan waarbij kinderen zich lekker kunnen bewegen. Binnen dansen wij regelmatig met de kinderen op muziek of rollen wij over met een bal. Wij zingen samen met de kinderen liedjes en spelen op instrumenten. Buiten doen wij verschillende renspelletjes of spelen wij verstoppertje. Ook hebben de kinderen de ruimte om lekker te fietsen of te springen. Wij hebben verschillende kinderfietsen, loopauto's, stepjes en hoepel en gymmen met de kinderen (hierbij zetten we een parcours uit). In 2016 gaan beweeglessen aan kinderen een structurele plek krijgen in ons activiteiten aanbod.

Voorbeelden van knutselen:

Door elke dag een knutsel aan te bieden stimuleren wij de kinderen om hun zowel hun grove en kleine motoriek te ontwikkelen. Voorbeelden peuters; tekenen, kleuren, verven met kwast of handen, plakken, puzzelen, blokken, knippen, scheuren.

Beeldende expressie – dans en muziek:

De kinderen bewust maken van hun lichaam doormiddel van dansen, verkleeden, muziek maken met instrumenten, disco en zelf instrumenten maken.

3.5. Spelactiviteiten buiten de stamgroep (open deuren beleid)

Gedurende de dag zetten wij op verschillende momenten de deuren open van beide groepen, zodat de kinderen een kijkje kunnen nemen op een andere groep of kunnen spelen in de centrale hal. We houden hierbij rekening met de veiligheid en geborgenheid van de kinderen: voor baby's heeft het geen meerwaarde in de hal te zijn of op een andere groep, zij hebben behoefte aan een vaste ruimte met niet te veel prikkels.

Jaardoelstellingen De Tovertuin 2018

Jaardoel 1

Wat willen we bereiken (het doel)

Het in kaart brengen van de risico's op locatie en borgen van de driejaarlijkse controle.

Waarom willen we dit bereiken (voor wie doen we het, wie/wat wordt er beter van, wat is de winst)

Om aan de eisen van de IKK normen te voldoen waarin o.a. wordt gesteld dat het plan van aanpak en beleid samen met de pedagogisch medewerkers wordt opgesteld. Er wordt een nieuw gezondheids- en veiligheidsbeleid voor de locatie(s) (ter vervanging van de RI&E) gemaakt. Door het in kaart brengen van de risico's zullen pm-ers zich meer bewust zijn van (en inzicht hebben in) de risico's op locatie. Ook zal het beleid meer draagvlak hebben omdat het mede door de pm-ers zelf is opgesteld. Om risico's uit te sluiten of te voorkomen dat deze ontstaan houden we 3 keer per jaar een controle.

Wie zijn er bij betrokken (actiehouders, uitvoerders, inschakelen van derden)

MG, LH, PM

Wanneer gaan we het doen (tijdslijnen maken, plan van aanpak)

Kwartaal 1: Inventarisatie risico's

Kwartaal 2: Eerste check en evaluatie

Kwartaal 3: Tweede check en evaluatie

Kwartaal 4: Derde check en evaluatie

Hoe gaan we dit doen

- Locatie specifieke risico's in kaart brengen
- Cyclus borgen: driejaarlijkse controle d.m.v. een checklist.
- Ieder kwartaal in het teamoverleg evalueren.

Jaardoel 2

Wat willen we bereiken (het doel)

De ontwikkeling van het kind stimuleren en verbeteren door samenwerking met externe partijen te zoeken.

Waarom willen we dit bereiken (voor wie doen we het, wie/wat wordt er beter van, wat is de winst)

1-12 jaar: Omdat samenwerking met externe partijen nieuwe inzichten en mogelijkheden biedt in het stimuleren van de ontwikkeling van het kind.

Wie zijn er bij betrokken (actiehouders, uitvoerders, inschakelen van derden)

LH, PM, P&O, Externen

Wanneer gaan we het doen (tijdslijnen maken, plan van aanpak)

Kwartaal 1: -Kennismaking CJG Noord. Het CJG kan gelijk kennismaking me de locatie.
(29 januari 2018)

- Wendy Willemse,
Jeugdverpleegkundige 0-12jr, GGD Hollands Midden, Jeugdgezondheidszorg
- Susanne Bannink, Consulente Integrale Vroeghulp, Jeugdverpleegkundige 0-4
jaar
GGD Hollands Midden, Jeugdgezondheidszorg
- Cora van Diemen, assistente CJG Leiden.

-Pikler-bijeenkomst door Locatiehoofd (5 maart 2018)

Kwartaal 2: CJG op locatie

Kwartaal 3: CJG op locatie

Kwartaal 4: CJG op locatie

Hoe gaan we dit doen

- Er wordt een afspraak gemaakt met het CJG om kennis te maken. Daarbij wordt het CJG uitgenodigd op de Tovertuin zodat zij gelijk kennis maken met de PMers.
- Wij nodigen het CJG vervolgens 3 keer uit (2^e, 3^e en 4^e kwartaal) om langs te komen bij de Tovertuin aan het einde van de dag (tussen 16.30 en 18.30 uur) om een aanspreekpunt voor de ouders te zijn. Hiermee halen wij letterlijk het CJG bij de Tovertuin naar binnen. Tevens biedt het CJG op dat moment ook als vragenbaak voor de PMers.
- Het locatiehoofd van De Tovertuin, Saskia Schouten, gaat voor alle PMers van De Tovertuin een Pikler-bijeenkomst organiseren waarin zij de kennis van Pikler bij de PMers gaat uitbreiden en verdiepen.
- Daphne wordt het contact persoon van het CJG voor de locatie.

Jaardoel 3

Wat willen we bereiken (het doel)

Het stimuleren van creatief denken bij kinderen.

Waarom willen we dit bereiken (voor wie doen we het, wie/wat wordt er beter van, wat is de winst)

Om talentgericht denken en werken met kinderen te stimuleren bij PM'ers door o.a.:

Kinderen in aanraking te brengen met nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden en ervaringen. Geen vaste opdrachten (geen kleurplaten, geen voorgeknippte werkjes) maar juist kinderen de ruimte geven om zelf nieuwe dingen te ontdekken en daarmee de talenten van de kinderen inzichtelijk te maken.

Wie zijn er bij betrokken (actiehouders, uitvoerders, inschakelen van derden)

LH, PM, Sonja vd Star

Wanneer gaan we het doen (tijdslijnen maken, plan van aanpak)

Kwartaal 1: Kennis maken met opendeuren beleid. Wat zijn de mogelijkheden binnen de Tovertuin?

Hoe wordt het vorm gegeven?

Kwartaal 2: Start opendeurenbeleid, april 2018. In het groepsoverleg wordt de start geëvalueerd, juli 2018. Beschrijven in het werkplan.

Kwartaal 3: Concreter maken de het opendeurenbeleid. Welke knelpunten kwamen we tegen met de start en hoe gaan we deze knelpunten aanvliegen? Evaluatie in groepsoverleg, oktober 2018. Eventueel aanpassing maken in het werkplan.

Kwartaal 4: Evaluatie opendeurenbeleid tijdens teamoverleg november 2018.

Hoe gaan we dit doen

- ..... (naam PM) wordt opendeuren coördinator.
- Tijdens het groepsoverleg van januari 2018 worden alle ideeën met elkaar besproken en op papier gezet.
- Bij andere locaties (binnen en buiten FloreoKids) wordt om ervaringen gevraagd. Eventueel wordt er bij elkaar op de groep gekeken.
- Vanaf de start in april 2018 wordt er iedere ochtend kort (5 minuten) door de 2 groepen besproken hoe de opendeuren er die dag uit gaat zien en welke PM verantwoordelijk is voor welke activiteit. Hiermee wordt rekening gehouden met de verticale groep. De opendeuren coördinator na navraag bij haar collega's hoe de korte overleggen in de ochtend verlopen.
- Tijdens ieder groepsoverleg staat het opendeurenbeleid op de agenda.

Jaardoel 4

Wat willen we bereiken (het doel)

Pm-ers kijken kritisch naar elkaars interactievaardigheden naar kinderen en geven hun collega feedback en tips. Dit doen ze *tijdens* het werken samen op de groep. Aan het eind van het jaar heeft iedereen elkaar "gezien" en zijn de resultaten steeds agendapunt geweest tijdens groepsoverleggen.

Waarom willen we dit bereiken (voor wie doen we het, wie/wat wordt er beter van, wat is de winst)

- Pm-ers krijgen beter zicht op wat pedagogisch handelen precies inhoudt
- Pm-ers leren kritisch kijken naar elkaar, feedback geven en leren van elkaar
- Pm-ers raken gewend aan het feit dat ze geobserveerd worden door, en feedback krijgen van collega's, vooruitlopend op het nog verder te ontwikkelen zelfmeetinstrument wat in de toekomst gaat worden gebruikt
- Pm-ers worden zich bewuster van hun eigen interactievaardigheden en leren daardoor dat alle interactie met kinderen een bewuste, vooraf bepaalde keuze zou moeten zijn.

We beperken ons tot de volgende 3 interactievaardigheden: interacties in de groep stimuleren, stimuleren van de ontwikkeling en informatie en uitleg geven. Dit omdat uit onderzoek van BKK (Bureau kwaliteit kinderopvang) blijkt dat met name deze 3 nog de meeste aandacht nodig hebben binnen kinderopvangorganisaties.

Wie zijn er bij betrokken (actiehouders, uitvoerders, inschakelen van derden)

MG, LH, PM

Wanneer gaan we het doen (tijdslijnen maken, plan van aanpak)

Kwartaal 1: In februari en maart worden 3 PMers 1x door collega of locatiehoofd gefilmd. Tijdens het filmmoment wordt de PMer ongeveer 5 minuten gefilmd tijdens een activiteit of

verzorgmoment van een kind. In het groepsoverleg van april 2018 worden deze filmpjes besproken.

-Tijdens de eerste teamvergadering wordt feedback gegeven aan de hand van de feedbackkaarten.

Kwartaal 2: In mei en juni worden 3 PMers 1x door collega of locatiehoofd gefilmd. Tijdens het filmmoment wordt de PMer ongeveer 5 minuten gefilmd tijdens een activiteit of verzorgmoment van een kind. In het groepsoverleg van juli 2018 worden deze filmpjes besproken.

-Tijdens de eerste teamvergadering wordt feedback gegeven aan de hand van de feedbackkaarten.

kwartaal 3: In augustus en september worden 3 PMers (voor de 2^e keer) 1x door collega of locatiehoofd gefilmd. Tijdens het filmmoment wordt de PMer ongeveer 5 minuten gefilmd tijdens een activiteit of verzorgmoment van een kind. In het groepsoverleg van oktober worden deze filmpjes besproken.

-Tijdens de eerste teamvergadering wordt feedback gegeven aan de hand van de feedbackkaarten.

Kwartaal 4: In november en december worden 3 PMers (voor de 2^e keer) 1x door collega of locatiehoofd gefilmd. Tijdens het filmmoment wordt de PMer ongeveer 5 minuten gefilmd tijdens een activiteit of verzorgmoment van een kind.

-Tijdens de eerste teamvergadering wordt feedback gegeven aan de hand van de feedbackkaarten.

Hoe gaan we dit doen?

Iedere PMer kiest een moment/activiteit uit waarop zij gefilmd wil worden. De PMer vraagt hiervoor een collega of locatiehoofd. Het filmpje zal ongeveer 5 minuten duren. Ieder filmpje wordt tijdens het groepsoverleg bekeken en na besproken. Tijdens het nabespreken wordt er feedback aan elkaar gegeven. Iedere PM wordt gedurende het jaar 2x gefilmd.

Feedback krijgen is een cadeau. Het geeft je de kans te groeien, te veranderen en te verbeteren. Vrijwel iedereen vindt het geven en krijgen van feedback moeilijk.

Daarom maken wij gebruik van feedbackkaarten. De kaarten helpen de PMer om laagdrempelig en op een positieve manier feedback te leren geven en te ontvangen. De kaarten worden ingezet bij iedere vergadering met de groep/team.